

Ändringar i högskolelagen för att främja den akademiska friheten och tydliggöra lärosätenas roll för det livslånga lärandet

Högskolan i Halmstad har beretts tillfälle att svara på ovan rubricerade remiss och vill lämna följande synpunkter.

Sammanfattning

Högskolan i Halmstad välkomnar förslaget om akademisk frihet men föreslår en förändring av skrivningen i lagtextens 1 kap. 6 § till ”*För högskolornas verksamhet ska som allmän princip gälla att den akademiska friheten ska främjas och värnas*” för att tydligare markera statens ansvar att värna den akademiska friheten.

Högskolan i Halmstad avvisar förslaget om att i lag skriva in lärosätenas ansvar för livslångt lärande. Lärosätena tar idag ett stort ansvar och en reglering via lag går emot principen om lärosätenas autonomi och riskerar att leda till ökad byråkrati och kostnader.

Högskolan i Halmstad ställer sig även bakom det remissvar som SUHF har lämnat.

Yttrande

Att akademisk frihet både är en kvalitetsfråga och en hörnsten i ett demokratiskt samhälle som inte kan tas för given lyfts förtjänstfullt fram i promemorian. I Styr- och resursutredningen såväl som i promemorian lyfts att akademisk frihet *inte bara* är en institutionell frihet utan måste *även* vara en individuell frihet. Det är därför viktigt att som det står i utredningen att det är ett gemensamt ansvar för lärosäten och staten som huvudman att ”*främja och värna akademisk frihet, som en förutsättning för forskning och utbildning på vetenskaplig grund samt för lärosätenas roll som en självständig och kritiskt reflekterande kraft i samhället*”. Det förslag på lagtext som föreslås i promemorian speglar inte tydligt detta delade ansvar och vi föreslår därför att lagtexten i 1 kap. 6 § ändras till ”*För högskolornas verksamhet ska som allmän princip gälla att den akademiska friheten ska främjas och värnas*”.

Vi ser gärna att en tydligare skrivning om utbildningens frihet läggs till framöver då denna också är hotad i många länder och borde ha samma lagskydd som forskningen.

Högskolan i Halmstad ser redan att det i vår roll ingår att ta ansvar för det livslånga lärandet. Exemplet är många på hur vi snabbt ställde om och gav helt nya utbildningar för de som drabbats av effekterna av Covid-19, för att ta ett aktuellt område. Vår invändning mot att detta skrivs fram i lag är av principiell natur då detta är ännu en reglering av vår verksamhet. Styrningen av vår roll för livslångt lärande anser vi kan hanteras genom ändrad resursfördelning.

I konsekvensbeskrivningen av förslaget står det att *”frågan om akademisk frihet respektive livslångt lärande på ett tydligare och mer strukturerat sätt lyfts in i universitetens och högskolornas prioriterings- och uppföljningsarbete”* vilket väcker frågan om ytterligare rapportering av uppgifter kommer att krävas av oss när mängden uppgifter vi måste leverera idag redan är betungande, något som också beskrivs i Styr- och resursutredningen.

Det står också att förslaget om att förtydliga vårt ansvar för det livslånga lärandet skulle underlätta våra långsiktiga planeringsförutsättningar, en slutsats som vi varken förstår eller delar.

Vi ser inte heller att konsekvensen för studenterna skulle vara ett ändrat utbildningsutbud eftersom vi redan ser att vi har och tar ett ansvar för livslångt lärande.

Vad gäller den ekonomiska konsekvensen är det inte uppenbart att det inte blir några. Det står att det inte tillkommer några nya uppgifter i och med lagändringen vilket styrker att lagen är onödig för vi gör redan detta. I Styr- och resursutredningen beskrivs de ekonomiska hinder som finns för att bedriva utbildning för yrkesverksamma med dagens system för resursfördelning. Lagändringen kan göra att förväntningarna ökar på att ge fler kurser som kanske inte bär sig ekonomiskt vilket kan ge ekonomiska konsekvenser.

Ärendehantering

Detta yttrande har beslutats av rektor Stephen Hwang efter föredragning av Catarina Coquand, högskoledirektör.